

SPIS TREŚCI

BIOGRAMY I WSPOMNIENIA

<i>Krystyna Wojtczuk: Profesor Janina Gardzińska (1944–2022)</i>	7
--	---

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

<i>Cecylia Galilej: Tendencja do hiperbolizacji w kreowaniu rzeczywistości we współczesnych tekstach kultury na przykładzie internetowych artykułów informacyjnych</i>	10
<i>Daniel Dzienisiewicz: Struktura i funkcje komunikacyjne postscriptum w polskojęzycznych wiadomościach przesyłanych na kartach pocztowych</i>	28
<i>Marek Marszałek: Z radzieckiej kuchni północnokresowej. Unifikujące oddziaływanie języka rosyjskiego na polską, litewską i białoruską frazematykę kulinarną</i>	48
<i>Bożena Żilo: Zoonimy z obszaru Wileńszczyzny zwierciadłem kontaktów językowo-kulturowych</i>	62
<i>Katarzyna Sornat: Nazwy własne o proveniencji biblijnej w poezji Wacława Potockiego</i>	73

RECENZJE

<i>Katarzyna Nowak: Marcin Kojder, Antroponimia historyczna wiernych chełmskiej diecezji grecko-unickiej (1662–1810), Lublin 2019</i>	90
---	----

SŁOWA I SŁÓWKA

<i>S.D.: Kresy, Ukraina i przymyki</i>	93
--	----

KRONIKA TOWARZYSTWA KULTURY JĘZYKA

List do p. Przemysława Czarnka, Ministra Edukacji i Nauki.....	97
--	----

CONTENTS

BIOGRAPHICAL NOTES AND REMINISCENCES

<i>Krystyna Wojtczuk</i> : Professor Janina Gardzińska (1944–2022)	7
--	---

PAPERS AND DISSERTATIONS

<i>Cecylia Galilej</i> : Tendency for hyperbolisation in creating reality in contemporary texts of culture on the example of online news articles	10
<i>Daniel Dzieńsiewicz</i> : The structure and communicative functions of the postscript in Polish-language messages sent on postcards.....	28
<i>Marek Marszałek</i> : From the Soviet cuisine of the Northern Borderlands. The unification influence of Russian on the Polish, Lithuanian, and Belarusian culinary phrasematics..	48
<i>Bożena Żilo</i> : Zoonyms from the Vilnius Region as a reflection of linguistic and cultural contacts.....	62
<i>Katarzyna Sornat</i> : Proper names of biblical provenance in Waław Potocki's poetry.....	73

REVIEWS

<i>Katarzyna Nowak</i> : Marcin Kojder, <i>Antroponimia historyczna wiarynych chełmskiej diecezji grecko-unickiej (1662–1810)</i> (<i>The Historical Anthroponymy of the Faithful in the Greek-Uniate Diocese of Chełm (1662–1810)</i>), Lublin 2019.....	90
---	----

WORDS AND EXPRESSIONS

<i>S.D.</i> : <i>Kresy</i> (the Borderlands), <i>Ukraina</i> (Ukraine) and prepositions.....	93
--	----

CHRONICLE OF TOWARZYSTWO KULTURY JĘZYKA (SOCIETY FOR LANGUAGE CULTURE)

Letter to Mr Przemysław Czarnek, Minister of Education and Science	97
--	----

W ZESZYCIE

– Współczesną komunikacją mediów masowych cechuje nieustanna pogoda za sensacją i próba przyciągnięcia uwagi odbiorcy zarówno w sferze wizualnej, jak i werbalnej. Przejawem tej ostatniej jest niewątpliwie tendencja do hiperbolizacji. Zagadnienie to jest doskonale widoczne w wynikach badań nad wybranymi internetowymi artykułami informacyjnymi. Prowadzą one do wniosku, że językowa hiperbolizacja, mimo iż z założenia realizuje przede wszystkim perswazyjną funkcję języka, jest także nośnikiem określonych wartości.

– Nadrzędną funkcją postscriptów umieszczanych w korespondencji pocztówkowej pisanej w XX i na początku XXI wieku jest niewątpliwie funkcja grzecznościowa. Badania nad tym gatunkiem wypowiedzi prowadzą jednak do wniosku, że w dopiskach pojawiają się także wypowiedzi konstatywne oraz akty mowy o różnym charakterze, między innymi inicjatywnym i reaktywnym.

– Inny typ tekstów, który można analizować pod kątem językowym, to prasa wileńska i książki drukowane w radzieckiej Litwie, które są doskonałym materiałem do badań nad dwudziestowiecznym słownictwem północnokresowym związanym z kulinariami. Badania te prowadzą do wniosków na temat wielokierunkowych wpływów językowych w tym zakresie. W związku z tym, że wpływy te determinowały przede wszystkim czynniki zewnętrznojęzykowe, głównym źródłem jednostek wspólnych polszczyźnie kresowej oraz językom litewskiemu i białoruskiemu był język rosyjski.

– Wielokulturowość Kresów Północnych uwidacznia się także w zoonimach nadawanych przez Polaków psom i kotom na Wileńszczyźnie. Wyniki ankiet służyć mogą jako materiał do badań nad kontaktami językowo-kulturowymi, a tym samym wpływem języka litewskiego, rosyjskiego oraz białoruskiego na tworzone przez wileńskich Polaków imiona psów i kotów. Wpływy te są widoczne w różnych płaszczyznach: fonetycznej, słowotwórczej i leksykalnej oraz w fakcie przejmowania do polskiej zoonimii gotowych jednostek onimicznych typowych dla języków członków lokalnej społeczności.

– Nazwy własne (choć innego typu) mogą być przedmiotem badań dotyczących wpływu *Pisma Świętego* na twórczość barokową. Doskonałym tego przykładem są antroponimy i toponimy o proveniencji biblijnej w dziełach Wacława Potockiego. Jednostki te pełnią w tekstach poety nie tylko funkcję identyfikacyjną – równie ważna jest bowiem ich funkcja aluzyjna i treściowa. Są one ponadto kolejnym dowodem na wielokrotnie podkreślaną przez badaczy inspirującą rolę *Pisma Świętego* w twórczości siedemnastowiecznego moralisty.

Hiperbolizacja – mass media – artykuł internetowy – hiperbola – figura retoryczna – postscriptum – karty pocztowe – język polski – akty mowy – pragmatyka językowa – epistolografia – grzeczność językowa – polszczyzna północnokresowa – frazematyka – frazemy kulinarne – zapożyczenia – zoonimy – Wileńszczyzna – wpływy językowe – wpływy fonetyczne – wpływy słowotwórcze – wpływy leksykalne – analiza korpusowa – biblizmy – funkcje nazw własnych – onomastyka literacka – język średniopolski – Wacław Potocki.

Red.